

VSE VEČ LJUDI IŠČE LEPŠO PRIHODNOST NA TUJEM

Kam in zakaj bežijo Slovenci?

NOVI TRENDI

Kot kaže, je vse manj vezi, ki držijo Slovence na rodni grudi, zato vedno pogosteje odhajajo v širni svet – Nekateri še vedno s trebuhom za kruhom, a vse več je tudi takih, ki imajo »vsega dost'«, torej zapuščajo domovino tudi zaradi razočaranja nad politiko.

Damjan Franz Lu

Do nedavnega je veljalo, da se Slovenci le redko odselimo iz podalpskega raja oziroma dežele na sončni strani Alp, tisti, ki pa so se vseeno odpravili po svetu, pa so to storili večinoma zaradi nuje in šli s trebuhom za kruhom. Toda statistika zdaj opozarja na nove trende – od leta 2000 do 2006 se je odselilo že več kot štirinajst tisoč slovenskih državljanov, medtem ko se jih je v enakem obdobju pred tem od-

Med drugim se ljudje selijo zavoljo težav z iskanjem službe, slabega osebnega dohodka in nizkega življenjskega standarda, politične (ne)kulture, pravnega sistema, razočaranja nad stalnimi aferami ...

selilo več kot pol manj. Kam in zakaj torej bežijo Slovenci?

Jernej Rakušček je 30-letni Slovenec, ki bržkone ni najbolj tipičen predstavnik svoje generacije, je pa nemara pokazatelj nekoliko svobodnejšega duha med mladimi. »Na potovanjih v najstniških letih sem spoznal, da lahko denar služim tudi zunaj Slovenije in da imajo nekatere države prijetnejše, toplejše podnebje in manj vsakodnevnega cirkausa. Poleg tega me veselilo spoznavanje drugačnih načinov življenja. Ko se je ponudila priložnost za poskus daljšega bivanja in dela v Avstraliji, sem bil takoj za to, saj sem videl možnost uspeha tako v finančnem kot v osebnostnem pogledu. Take priložnosti nisem smel izpustiti,« je pripovedoval o razlogih, zakaj je zapustil dom.

Pride le na obisk

Zdaj živi v Indoneziji, na Baliu, kjer se ukvarja z deskanjem na valovih. Denar si služi z učenjem tega športa in s priložnostnimi opravili. »V Slovenijo se nameravam vrnati le na obisk ljudi in dežele ter zaradi uresničevanja poslovnih načrtov,« še pripomni.

Jernej Rakušček:

športnik, ki trenutno živi v Indoneziji, je Slovenijo zapustil zaradi športne strasti. Vračal se bo na obiske in, po potrebi, poslovno.

Strahu pred novim in drugačnim nima. Tega je pustil doma. »Moja odločitev ni povezana z denarjem ali drugimi socialnimi okoliščinami. Za odhod sem se odločil iz preprostega dejstva, ker mi podnebje in geografija v Sloveniji ne omogočata ukvarjanja z dejavnostmi, ki me osrečujejo.«

Sodil bi torej v skupino svetovnih popotnikov, hedonistov in pustolovcev, ki si želijo življenje pač urediti drugače in drugod. Take ljudi je najti v denimo Indiji, kamor so odšli poučevati otroke, v Bangladešu in v Afriki. Pa to niso misijonarji, ampak posamezniki z določenim osebnim prepričanjem ali kar poslanstvom.

Na drugi strani te lestvice izseljenec je najti Slovence, ki so na tujem začutili predvsem poslovno priložnost.

Tony Lenko sodi mednje. Rojen je bil leta 1969 v Ljubljani, mladost je preživel v Komendi pri Kamniku. Zaključil je elektrotehnično šolo, fakulteto, nato še fakulteto za organizacijske vede v Kranju, MBA na ekonomski fakulteti in opravil doktorat na Filozofski fakulteti. »Odlučitev za popolno spremembo kariere in pot v tujino je prišla decembra leta 2000. Glavni razlog je bil iskanje novega izziva,« je pripovedoval Lenko. »V branži, kjer sem delal, sem po dveh letih začel srečevati iste ljudi, vedel sem, kakšne možnosti imam v naslednjih desetih letih in koliko lahko največ zaslužim. Po spletu okoliščin sem tedaj spoznal partnerko, ki je že pet let živela v Kanadi in ona mi je dala motivacijo za odločitev in preizkus izziva v tujini.«

Zelo zadovoljen

Krajše obdobje je živel v Kanadi in na Novi Zelandiji, nato je odprl podjetje v Brisbaneu v Avstraliji,

Tony Lenko

Slovenec v Avstraliji, novaci zanimive kadre, ki jim omogoči preselitev v Kanado, na Novo Zelandijo ali v Avstralijo. Pravi, da se za selitev zanima vse več družin.

kjer še vedno živi. Za stalno? »Pred sedmimi leti sem šel v tujino, kar je bil začasni izziv kariere in osebnega življenja, zato je v prihodnosti vse mogoče. Trenutno sem zelo zadovoljen v Avstraliji in še ne razmišljam o vrnitvi.«

Ima zanimiv poklic. Je registrirani agent in išče kandidate, ki ustrezajo migracijskim programom Avstralije, Kanade in Nove Zelandije, torej ljudi s poklicji, ki jih država potrebuje. Te države imajo aktivno politiko naseljevanja. Takole je pojasnil: »Iščem ljudi z določenimi poklicji, pri čemer sta pomembna starost in znanje angleščine. Išče mo še izkušnje vodilne kadre in podjetnike, pri katerih so poleg starosti pomembne tudi izkušnje in vsota denarja, ki ga lahko prenese v njihovo državo.«

Migracija Slovencev v sodobnem času je sicer slabše raziskan pojav. Pri ministrstvu za delo, denimo, so pojasnili, da zelo skrbno vodijo podatke o tujih delavcih pri nas, manj o tem, kjer se nahajajo Slovenci na tujem in kaj tam delajo.

Največ jih je v Nemčiji

Statistika utegne biti tako zgolj spodnja številka selitev, saj se naša na centralni register prebivalstva in na direktoriat za upravne notranje zadeve pri ministrstvu za notranje zadeve, pri čemer vsak odhod slovenskega državljanja ni vedno zabeležen.

Bržkone so še najbolj zanesljivi podatki, ki govorijo o emigrantih znotraj Evropske unije in ki bržkone še najbolj odgovorijo na vprašanje, kam odhajajo Slovenci. Po teh podatkih jih je največ v Nemčiji. Leta 2007 jih je bilo tam 25.914, v Avstriji 4236, v Italiji 1355 in v Veliki Britaniji 1250. Za njimi so še druge države, članice EU, pri čemer je skupna številka leta 2007 znašala 34.737 ljudi.

Izvedenci ugotavljajo, kot so med drugim zapisali v nedavnem na ministrstvu za delo pripravljem poročilu Slovenci v EU, da »v prihodnje lahko pričakujemo odločanje mladih za krajšo zaposlitev v drugi državi, zlasti tistih, ki že imajo neko izkušnjo mobilnosti med študijem v okviru študentskih izmenjav med univerzami.«

Kakšni pa utegnejo biti razlogi za selitve po svetu? Tony Lenko občasno organizira predstavitve tudi v Sloveniji. »V zadnjih šestih letih, odkar smo tukaj prisotni, je zanimanja vedno več,« je pojasnil. »Kot glavni razlog bi navedel globalizacijo in novo dobo informatike, ki ljudem približujeta oddaljene države, drugi razlog pri ljudeh, ki jih srečujem, so izkušnje iz tujine, ki motivirajo prijatelje in družinske člane.« Zelo zanimivo je še naslednje njegovo pojasnilo: »Pomemben dejavnik pri vsem tem je nezadovoljstvo v domovini in največ jih omenja težave z iskanjem službe, slabe plače in nizek življenjski standard, kulturo politike, pravni sistem, razočaranje nad stalnimi aferami, iskanje boljših pogojev za svoje otroke in iskanje toplejšega podnebja.«

Na leto so doslej našli približno 200 družin ali posameznikov, ki so jim pomagali pridobiti stalni vizum, pri čemer Lenko dodaja, da je bilo letos zanimanja že veliko več, in ocenjuje, da je približno 200 družin iskalo možnosti za preselitev.

V tem pogledu torej Slovenci postajajo vse bolj podobni drugim evropskim narodom, tudi Britancem, ki so sploh na glaslu kot sodobni nomadi.

Po podatkih statističnega urada se je v obdobju v letih od 1993 do 1999 preselilo 6427 državljanov Slovenije, medtem ko je številka v obdobju v letih od 2000 do 2006 (podatkov za leto 2007 še ni) veliko višja, saj se je odselilo 14.557 ljudi. Kar nekaj se jih, ocenjujejo, čez čas vrne, toda ne dovolj, da ne bi mogli govoriti o novem trendu.

Od leta 2000 do 2006 se je odselilo 14.557 slovenskih državljanov.

Novi pogledi

Številka ne preseneča, zlasti ne v luči razmišljanja Jerneja Rakuščka, ki je takole predstavljal svoj (novi) pogled na svet, ki bržkone odraža razmišljanje številnih vrstnikov: »Prav vseeno je, kje živiš. Reven si lahko kjerkoli na svetu, tako kot lahko kjerkoli obogatiš. Pomembno je, kako se kje počutiš, pomembna pa je seveda tudi miselna usmeritev. Privarčuješ lahko kjerkoli, tako kot lahko tudi kjerkoli zapraviš celo plačo in še več. To sem se naučil od ljudi iz zahodnih družb, ki so spoznali najrazličnejše življenjske situacije.« ■